

Nuorttanaste

Kristalas mano bladde.

„Gæča mon boađam farga.“

Leket maidai digis garvvasak.“

No. 4.

April manost 1900.

2^{be} jakkodak.

Dat stuora vækedægje.

Čuorvo mu hættebæive! De mon aigom du bæstet, ja don galgak mu ramedet. Sal. 50, 15.

Vuoi man ollo hætte dadde læ ædnam alde! Æi læk boarrasak dušše diti goččodam dam ædnama morašlækken. Jorralus aibeive rajest, daihe dam boddø rajest, go suddo maielmai bođi, ja Bærgalak valde oažoi olbmui vaimo siste, — aito dam boddø rajest læ æna læmaš dieva gillamušain ja bakčasin migjidi, vaivvan suddolažaidi. Jos mi gœčastep dam juokkebœivalaš æleimi, de čalbme dæivva birra buok vaiddalusa ja hæde, rumašlažat ja vuoinalažat. Mi oaidnep soađe ja varragolgatusa, vaivašvuoda ja nælge, buocalvasvuoda ja vaivid. Jos min ouddi lebbijuvvušegje bœrašellema beittejuvvum čiegostvuodak, vuoi, man ollo hæde ja vaiedvuoda mi dasto šattašæimek aiccat maidai dobbe. Vuoi dadde man ollok bærrašin ječaidæsek vuometuttek sis-kaldes nakkoin, nimmuremin, gađašvuodain hoppoivuodain gažžaryvuodain ja bagjelgæččamvuodain. Vuoi man ollo gadnjalak læk golggam rakismættomvuoda ja garra sani ditil! Gi matta bajasrækanastet buok daid atestusaid, vaibmobakčasid ja hedid, mak čikkoset siskabæl seinid ja maidai almoste olgobælde likkadet bærraši gaskast, balvvalegji ja ustebi gaskast? Vissasi læ dat nuft, go dat visses Salomon cælkka:

»Mon oidnim buok daid dagoid, mak dakkujuvvujek bæivača vuolde, ja gæča,

buokrakkan læ duššalaš vuotta ja biega vainotæbme.“ Sardnedæg. 1, 14.

Don, gutte daid saned logak, daidak don jure dal læt juogalagan hædest? Daida dat læt suddo hætte, mi du vaibmoi lossaden ſuočča. Daidak don dovddat bakčasa damditi, go don læk suddodam; don dovdk, atte dam buore, maid don datok dakkat, dam ik don daga, mutto dam baha, maid don ik datto dakkat, dam don dagak. Rom 7, 19.

Daidak čuokket bistevas gæččalusaïd vuolde, maina don ik oro bæsamén? Daidak don gillat rubmašlaš hædest, davdast daihe vaivvašvuodast, nuft atte du œdnamlas dilili ija bœive du vaivveda. Daidak maidai ørai hæde diti dovddat vaibmobakčasa, oudamærka diti du ustebi, vanhemi daihe fulki vaiedvuotta ſuočča maidai dudnji, don datošik gal vækketet, mutto ik sate; daida maidai du gæino alde læk okta olmuš, gæsa don čoavdekættes badiguim læk čadnujuvvum, gutte læ dudnji bæivvalaš vaivven: — Buok dat læ dudnji sagga stuora noadđin garttam.

Gosa galgak don dal du heđinak mannat? Gosa, gosa? Hættaduvvam siello, ai-ca daid Haerra sanid:

Čuorvo mu hættebæive! De mon aigom du bæstet, ja don galgak mu ramedet.“

Ibmeli gitto, nuft čuožžo čallujuvvum nuft læ Haerra Ibmel ješ sardnom, ja ige aivvestessi dai divras sani siste sardno Haerra nuft; mutto obba čala læ dieva sik-

ke loppadusain hædest væketet ja oudamærkain daina, gæid Hærra læ væketam vardnotesvuodast ja hædest; dastgo mist læ daggar Ibmel, gutte væketa, ja dat Hærra, gutte jabmemest bæsta, nuft goit Daved lavloda. Ja fasten cækka son: »Hærra læ sin buokaid lakka, guðek sudnji ӯrvvuk duottavuoðast.« Min Ibmel læ riggis vaimoladisvutti, cækka Paulus, riggis buokaidi sigjidi, guðek sudnji ӯrvvuk; ješ cækka son: »Gæča, mon læm Ibmel buok oaže bagjel. Lægo mudnji mikkege vægjemættos? Oudal go si ӯrvvuk, aigom mon vastedet, ja go si ain læk sardnomen, aigom mon gullat.« Davja sarnoi maidai Jesus rokkus gullama birra; Son celki nanna saniguim: »Rokkadallet, ja digjidi galgga addujuvvut.« Son gærdoi fasten ja fasten su ærrosarnestest mattajegjidast: »Maidikkenessi di rokkadallabetet mu nammi, dam mon dagam.« Joh. 14, 13—15; 15, 10—16; 16, 23, 24. Ja Johannes cækka: »Ja jos mi dietetp, atte son gulla min dam harrai, maid mi rokkadallap, de mi dietetp, atte mi oažžop daid addaldagaid, maid mi læp sust rokkadallam.« 1 Joh. 5, 15.

O maggar stuora jedðdetus, maggar
nanna dorvvobaikkek juokke hættaiuvvam
silloi dadde dak læk.

»Najuo,« caelkka muttom dam bitta lokkin, buok daid dingaid mon dieðam juo ouldal; mutto dat i læk væketam mu hæðestam erit.« Don, gutte damlakkai vaidak, daida duina læt nuft, atte ik læk fuomašam dam vuostas sane dam bibalbaikest, namalassi dam Hærra ječas sane: —**Čuorvo** mu hæðak siste. Lækgo don duottavuodast ćurvom Hærrai dam hæðest, mi du dal vaivveda. Hærra datto maidai hæðe bokte min vaimoid lagabuidi ječas lusa gæsset, ja dat dappatuvva, go mi heðinæmek mannap dam buorremus doaktar lusa; dastgo i mikkege æra dingaid læk cembo heivolaš min oapatet dovddat Ibmela ja su, gæn son sad-di maielmai, Jesus Kristusa, ja dakkat su stuoresen ja mavsolažžan migjidi, go dat,

atte mi hæðest šaddap maistet su arkalmaste rakisvuða, dakkobokte atte son gulla min rokkusid ja min væketa.

Lassetuvvu.

Ruossajuolge oudast.

Olbmu billašubme — Suddo fastevuota —
Ibmela vanhurskesvuotta ja rakisuutta.

Guovte rievvar gaskast hängai Jesus.
Son lokkujuvvui bagjeldulbmi särvvai. Dast-
go son, gutte i diettam suddost, dakkujuv-
vui sudden min diti. Maggar oainatus! —
Dat stuora, vašasgam, varai maŋŋai goikke
olmuš-joavkko birastatti su vilda biškomin
ja bilkoin. Dego bæna valvve birastatte
si su. Si legje čurvvum: »Valdet su ja
russinavyllejeket sul!« Sin datto ollašuvvui.
Dal hængga son dast sin čalmi oudast, ris-
sijuvvum, basteles lanjaiguim kruneduv-
vum, čadarettejuvvum ja higjeduvvum —
mutto manditi? Maid oappap' mi ruosa
baldast?

Mi oappap dovddat **olbmum** vaše **Ib-mel vuostai** ja olbmum billašume su fastemus hamestes. Olmuš lae vuoinalažat čalmetæbme, dovdotæbme, sevdnjudattuvvum ja moarest dievva. Mutto oei dak læt dušše dak olbmuk, guðek legje nuft ibmelmættomak, æi fal, juokke olbmumst lae dat soemma ruotas vaimost, jos dat vel muttomi lutte i lækge nuft ollo oaidnos. Dat bahas luonddo lae dego dollačollo varre, muttomin dat orro hui jaska; mutto fast muttomin æp diede maidege ouddal go dat olgossuppe ollis ravdnji bahavuðast ja fastevuðast ja dakka stuora vahaga. Go don oainak doid Judalažaid, guðek russinavlli-jegje Jesusa, de don oainak du ječak gova. Alle ječad alid, mutto guorras ja dovdaſt du suddod Ibmel oudast.

Dast oaidnep mi maidai suddo faste-
vuoda ja **hirbmadvuoda**. Gæca Ibmel bar-
ne gillamuša maielme suddoi diti! Mag-
gar gibok ja bakčasak dadde! Muite atte
son dakkujuvvui suddon min ditti. I son

læm okta davalaš martyra, mutto son lœi du ja mu oudastloaitastægje, ja damditi oažžoi son buok dam, mi monnosc læi. Buok Ibmela gaibadusak monnoidi ja obba maielmai botte su ala. Min suddok bigjuvvujege su ala; ja suddo mielde ēuovvu garrodus, Ibmela moarre, atestus, bakčasak sikke rubmašlažat ja vuoičalažat — ja jabmen. Min bæsti guti buok dam, son rækanastujuvvui min lagašen. Gæča su Getsemanest varrabivastagai ja atestusa sistel! Dat læi okta soatte oaidnemættom vaššalažai vuostai. Su basse siello doargesti dam gæra diti, mi geigijuvvui sudnji ačest. Son dakkujuvvui suddon min diti. Son min diti gurri gæra bodne ragjai. Gæča su dam sukkis sævdnjadasast ruosa alde, guðdujuvvum buokani, vel Ibmelestgel Sævdnjad læi birra buok olgobæld ja siskabæld su. Okto son ēuožžoi obba maielme suddo noðin — vaiddalusain, morin ja garrodusain, velgin ja gillamušain, soðin ja jabmem siste. Okto jes buok daina — Gi matta dam arvvedet? O hirbmus oainatus! Man goalosen don dadde gartak, go mon du gæčadám bæstam gillamuša ēuovgasest.

Mutto dast almostuvva maidai Ibme-la rakisuotta ja vanhurskesvuotta imashažat. Mi læimek dak sivalažak Æp mi bestujuvvu daggo bokte, atte Ibmel luitti vuolas daihe halbidi gaibadusades olbuidi, mutto daggobokte, atte mi ollašuttit daid. Dam cækka Ibmel sadne migjidi. Mutto i oktage mist matte dam. Mi læp lappum. Mutto Ibmel jes saddi su barnes, gutte olmušen šaddai min diti. Son alli basse æl-lema min diti. Son vuotti Bærgalaga bagjel, buok gæččalusaid, gillamušaid ja suddo bigji son vuollases min diti. Buok gæččalusai maŋgil bigjuvvu son dego okta oaf-farabbis alter ala, ja su basse varra gol-gai soavatussan min oudast. Son ollašutti buok vanhurskesvuoda. Son gavnai agalaš lonastusa migjidi.

Gæča, dast læ ollašubme — **Laga devdujubme.** Su varast læ mist suddoi anda-

gassi addujubme — anddagassi addujubme fidnejuvvum migjidi min oudastolbmast. Gæča, dast gavnadæba vanhurskesvuotta ja rakisuotta. Ja dal geiggeba soai gieddai-dæska olgos askai valddet juokke moraš-tægje ja likkotes sielo, gutte Jesus lusa bataria.

Dast læ rakisuoda čiegħalas! Dastgo aive rakisuotta matta daggar oaffara ad-det, ja daggar gæino gavdnak suddolažai bestvjubmai.

Ustebam! Lækgo don oappam dovddat vaimod dili? Siðakgo don fria bæsak suddo vælgest ja rangastusast? Haledakgo don oažžot suddoidak eritcikkujuvvut, ja haledakgo don oappat dovddat Ibmel rakisuoda?

Čuožas dalle ruosa vuollai! Gæča su ala, gutte henggijuvvui dego bagjelduolbme guovte rievvar gaskil! Adde alsesak dili dammaðe atte darkelet su gæčadak, das-sači go don oskok daid sanid:

»De læ ollašuvvum!«

Kristus jam i mærre duvvum
aiggai ibmel mættom i oudast.

Rom. 5, 6.

Væhaš smava manai dikšom birra.

[Čali A. L.]

Hui ollo smava manak æi šadda jage-ge boaresen. Rœkanastujuvvum læ, atte juokke čuoðe manast jabmek loge vuostas jagest. Dat oanekas akke daina ollo manain boatta dayja hæjos divsost. Manga œdne æi divso sin uccekažaid, nuftgo dat lifei savamest. Vailevuotta manna divsost i boaðe nuft dayja fuolamættomyuodast go diettemættomyuodast dasa, maid ucce manas ællem ja dikšo gaibed ja darbaš. Damditi berre dat læt juokke oamedovddolaš ja, fuolalaš ædne gædnegasvuotta ožžo-det aldsis dam dieðo, moft si galgget buorremus lakkai dikšot smava manaid, amas

dak goarranek ja jabmek; dastgo manak læk divras ja hærvvas addaldagak. Mon aigom oanekažat dast cuigodet muttom si-vaid ja vaillevuodaid manai dikšom harrai, ja jos juobe soames ædnege, gutte „Nuorttanastest“ lokka dam bitta, vuttivalddasi mu nævagid ja rađid, de mon im lifči goit ge duššas čallam dam bitta. — — —

Ucce manaš darpaša liegga garvoid daihe vattoid, erinoamašet daina vuostas manoin, mutto oaivve berre læt davja ravast. Dat galgga visodet berrai geččujuvvut, lægo vaele-giesaldak goggoge bærre čavga. Muttom baiken læ vierro giesat vela mana giedaidge liggoi sisa; mutto dat i berre dakkujuvvut. Ucce manaš i galgga čadnujuvvut dego fangga; dastgo manna darpaša oažžot likkatallat sikke giedaid ja julkid. Æska dalle mogja manna nuft likkolažat. Manak darpašek molsot biktasid davjebut go buoarresæb olbmuk, ja sin garvuk galggek rakaduvvut asetæbbo ja gœppasæppo linist, dađemielde go si šad-dek boarresæbbo ja harjanek æmbo ja æmbo gierddat čoaskasa. Manai biktasak galggek nuft gorrujuvvut, atte biktasi dæddo ænemusak boatta olgi ala.

Lieggas læ nabbo dalle darpašlaš manaidi; mutto maidai dat galgga læt mære mielde. Mon læm oaidnam manga ædne gokčamen manas lossa guoddai ja roavgoi vuollai, nuft atte manna læ bakkanam ja bivastuvvam. Dat læ boastot ja goarranata mana.

Ucce manaš biebmo læ diettalasge œdne mielkke; mutto jos dat vaillo, de fertte mannai dam sagjai addujuvvut gusa daihe gaica mielkke. Oame mielke i læt nu lidna biebmo go ædne mielke damditi galgga dat sægotuvvut čacin, mi læ vuššum, nuft atte šadda bæle arvo čacce, nubbe bælle mielkke. Go manna šadda boarresæbbo bigjuvvu ucceb ja ucceb čacce mielke sërvvai. Væhaš sokkar oažžo maid bigjut mielkkai. Dasto galgga mana biebmo dol-lujuvvut rainasen, ja doatto-bottal daihe

doatto-čoarvve galgga juokke gærde manjil go manna læ njamman burist doiddjuvvut. Mielkke galgga læt loikas, ja dam dat šadda, go dat sægotuvvut liegga čacin.

Mon læm oaidnam muttom sami gaskast dam heivemættom viero, atte si liegadek dam mielke, maid mannai addet, daina lagin, atte si dam valddeks ječasek njalmai ja čolliek dam dasto doatto-bottali daihe čoarvvai; mutto dat læ aibas unukas vierro; dastgo mielkke dambokte dakkujuvvut dærväsmættosen.

Go manna šadda boarasæbbun, de adde dasa nissojafhomale, vuššujuvvum mielkest; dastgo dat læ lidna ja heivvolaš borramuš manaidi. Go manna læ jakkasaš de botke dam čicest erit, mutto ale bærre faktistaga. Boaresæbbo manaidi oažžo addet suokada, ja æska go manna læ ožžom buok banides satta dat borragoattet dibma biergo; mutto ale jugad mannai kafe, tæja ja i ollinge buollevine; dastgo dak læk vahagen mannai. Allege borat mannai ila ollo potetosid; dainago dat i læk lidna borramuš.

Dam viesost daihe goađest, gost æska riegadam manna læ, berre aibmo læt liegas ja fria sikke suovast ja soandest. Go manna læ mano boares satta dat gœseaiige guodašuvvut olgon; mutto dallo galgga diet-telasge læt buorre ja liemos dalke.

Dat læ boares vierro sikke sami ja darolažai gaskast vuottot manaid; mutto buoremus lifči, go manna i ollinge vuttu-juvvuci. Dat vuottom ja sugatæbme i læk dærväš; dainago manna darbaša mašo. Mi oaidnep, go mi bærre gukka sugadep, de riebma mist oaivve jorrat. Mi diettep, atte go vanas baroi alde sugada ja juovci duoko deike, de olmuš oažžo mærrabahaid.

Ja sœmmalakkai læ manain, mi vut-tujuvvu Damditi hæite vuottomest mana. Muttom dačaolmai, professor Monrad, čalla: »Ale vuotto mana, go dat čierro, go don læk visodet berrai gæččam ja gavdnam, atte manna i læk nälgest, ige goigost, ige

nuoskas, ja atte sust i vaillo mikkege, de oažok don burin oamdovdoin diktet su barggot. I dat vhagatte mana.

Ucca manašest læk njuoras davddek, dam diti berre dat daina vuostas manoin guddujuvvut vællot. Jos manna bærre arad bigjujuvvu čokkat daihe ēuožžot askest, ouddal go davddek læk ravasmuvvam, de sattek farga davddek bodnjot šaddat. Ja daddege læm mon oaidnam manga œdne sami gaskast njuikotaddamen moadde vakkošas mana askest, daihe slivgomen salast, go dat čirok.

Nubbe fæilla læ, atte mangas ila arad vigget harjetallat manaidæsek vazzet. Mana juolgek æi gierda dam, ja daina lagin ožžok mangas moalkke čibbid ja roanka ja račis julkid. Damditi alle vigga mana harjetallat ila arad vazzet, ja ale ane raiggestuoloid; mutto alge arad mana diktet vællat guodda daihe roavgo alde lattest, nuft atte dat ješ aiggases oažžo harjetallat su lattoides, sikke giedaides ja julgides. Daina lagin oappa dat buok jottelæmuset vazzet, ja mana juolgek æi šadda garrasæbbo adnjuuvvut, go dak girddek.

Manaidi.

Karel Wrenngren.
Lasse oudeb nummari.

»Na dal, bardnačam, čokkan ja bora gaskabæivai, alege čiero.«

»Im mon čiero, imge mon siða gaskabæiyborramuša jos mon im oažžo potetosid.«

»Divte dalle orrot,« vastedi fru Larsen ja valdi boframusa ja manai olgus.

Dam i læm Karal vuorddam. Son jurgaši, atte son datos mield galgai oažžot dakkat. Son dovdai nælge maidai ja algi čierrot ja čuorvvot: »Siecca, sieccal!«

Fru Larsen bodi sisa.

»Maid siðak don, Karal?«

»Mon læm nælgest, mon siðam gaskabæiyborramuša.«

»Ik don goit fuolam, go mon fallin.«

»Mon siðam potetosid.«

»Alma don gullek, mon celkkim, atte don ik matte oažžot potetosid.«

»Maid galggam mon dalle oažžot?« jærali Karal.

»Laibbebitta jos don siðak.«

»Buvte dalle!«

»Æi olbmuk lave damlakkai adnuk.«

»Mon im dast fuola, mon læm nælgest.«

»Jos don čabbað anotak, de don oažžok laibbebitta.«

Fru Larsen lasebæitagid bajasgesi ja čokkidi goarrot

Karal gæčedi su ala imaštallamin. Dasa son i læm ouddal harjanam. Go son ačestes maidege ravkai, de son lavi oažžot, vaiko son vel čabbaðge i ravkkam. Son vurdi vel væhaš aige mutto vimak vuiti su borramušhallo.

»Læge nuft buorre ja adde mudnji laibbebitta,« celki son.

Fru Larsen mojotalai.

»De dal gal mielastam addam,« celki son.

Son borai burin haloin, maŋŋil algi son sardodet.

»Fru Larsen« celki son.

»Don galgak goččodet mu Sara sieccan.«

»Ik don læl sieca lagan. Siecca Marja ja Emma œba læk daggar go don.«

»Manne?«

»Soai rakistæba mu, mutto dam ik daga don.«

»Vissa soai gal rakistæba du; mutto manne don jakak, atte mon im rakist du.«

»Don vællatak mu soengast, ja dam æva læk goassege duot guovtos dakkam.«

»Mutto buocce gandak galgæk senggi bigjujuvvui.«

»Im mon læk buocce.«

»Iðedes don goit legjek buocce.«

»Legjim gal, mutto im læk ſat dal,

inge mon lær iðedesge nuft buocce, atte vællad darpasegjim.«

»Don goit bikok nuft, atte mon fertejim jottelæmuset dalkogoattet du. Mon lær ouddal juo buoredam ovta ucce gandaša dam sæmما davdast, ja damditi die-dam mon, maid galggam adnet dalkasen.

Karal gæčasti siecas ala ja jærralli: »Man davdast?« Ja guolbbai gæčadedin celki son: »Mon im lær buocce iðedesge.«

»Legjek don gal buocce, Karal, dust læi muttomslai davdda, mi goččujuvvu skuv-ledavddan. Dat i læk harve manai særvest ja jos dat aige bale i buoreduvvu, matta dat šaddat hui baha.

Karal oažžoi dasto lobe bajas likkad, ige dam boddo rajest ſat vaidam ječas buoccen, go skulli galggai.

[Sendebudet.]

Væhaš mastge.

Kinast læk

470 miššonstašona, gost arvo mielde 2461 miššonærak bargcek, olbmak ja nišsonak. Ærek sin gavdnuejk vel dobbe 1969 liggestašonak, gost 5071 Kinast riegadam kristalaža bargcek. Dasa vela bottek 200 miššonærak, guđek miššonbargo doaimatek skuvlain ja 80 buocamviesoin; si væketet buccid ja oapatek doaktarin soames Kinesalaža.

Miššonær Moffat

algi su miššonbarges Lulle-Afrikast dam ja-ge 1817. Go son jabinegodi celki son vaid-dalusain: »Mu barggo læ uccan ſaddo goad-dam.« Almage i lær su bargo duššas. Dal gavdnuejk arvo mielde 72000, guđek Jesus nama dovddastek daina baikin, gost son bargai.

Engelanda dronnek

adna jakkasažžat 3 millijon kruvna dalo-doalami, ja vela galgga son ænemus buok

Europa radđejegjin sæstet.

Indiast

galgcek læk 500,000 spitalaš olbmu, Kinast sæmma mađe, ja Japanest 200,000. India spittalažain læk 1500 vuittujuvvum Kristusi.

Vuoī hirbm̄ad dam ællema,

mi læi Breivikvuonast daid mæppemus bæs-sašid. Dam blađe olgusadde finai dobbe dam jurddagest atte sardnedet Ibmel sane; mutto jos son lifči boattam bakenædnami, de i vissa fasteb ællema lifči oaidnam. Dak divras bcessašbaived adnnjuvvnjegje juk-kat ja doarrot. Varrabalgak oidnujege manga saje muottag alde. Holvvom ja biškom gullui ija bæive. Ibmel læi ñam dalve sad-dim mæra valljugasvuoda Breivikvudni, muttomak legje gidda 800 kruvna ragjai tinem olbma oassai; mutto uccan gitto oaž-žo Ibmel davlažat mist su burides oudast.

Goas galgcek olbmuk oappat min nuft-goččuduvvum kristalaš ædnamest fasten ad-net jugišvuoda ja gavpašæme garremjuk-kamušaiguoim.

Breivikvuonast cei fina galla have sardnedægjók, erinoamašet vuodnabadast, vaiko dobbe gal sukkek 60—70 fiskarvad-nas. Mu mielast læ imaš, atte min ædnam manga miššonsærve æi galgga bargid sad-det daggar baigidi, gost ænemusad darpasuvvu. Stuora fiskoværaidi gal bigjek bag-jalagaid saddagolbmaidæsek, nuft atte si ješ-guđekguimesek oudi ſaddek; mutto ucceb fiskoværaid mædda mannek.

Sist læi rivtes oappo.

Muttom sardnedegje bođi gieskad damppi Nubbe plasast legje golbma olbma čokka-men poncagli birra. Si legje juo dam-mađe maistašam, atte sin jiedna læi allanam. Go sardnedægje bođi vuolas ja čok-kidi dovdai okta daina olbmain su. Son sav-kali olbmasguktoi: »Dat læ okta lokke ja værreoappalaš.« Si algge dasto stuora vir-koivuođain sardnot religiona ja erinoama-

šet dam »rivtes oapo birra«. Ja de valdde si daid borggistægje ponsaglasid gitti ja ala jienain čuvvijegje: »Skoalla dam ala, mi gullat dam rivtes oppi!«

Daro missón

Madagaskarest læ burist ouddanam dam manjib aiggai. Duhatak læk oapatuvvumen krisalašvuoda oppi, onddal go si gastašuvvujek, ja 60,000 čoagganek juokke sodnabæive gullat Ibmela sane. Damrajest go miššonbarggo dobbe algi dam jage 1898 ragjai legje 61,948 gastašuvvum. Mangas dai-na læk juo sidast Hærra lutte. Bagjel 48,000 manak læk miššona skuvlain.

Bagjel 400 æppe-ibmelpapa Japanest
læk oktiservyam vuostehago dakkat Kristusa ja evangelium vuostai. Si gilddek olb-muid oskomest Ibmel sane. Si læk maidai ožžom standi daggar laga, mi gieldda buok religioapo skuvlain, ja sämma aige barga ožžudet bakkenvuoda oapo statareligio-nan. — Evangelium læ harjanam gillat vuostehago, mutto maidai Japanest galgga dat čajetet su famost juokkehažža lutte, gutte osko.

Pave Leo obmudag

galgga læt 80 million kr., maid son maŋ-nases guođđa roma-katholikkalaš girkoi. Dat riggodak læ buokrakken sisaboattam ævtodatolaš addaldagai bokte. Dak addaldagak læk boattam manga ædnamest ja ollo alla persovnain. Transvaal præsidenta skenki sudnji okti maielme stuoremus diamanta, mi læ takserejuvvum 15 million kruvni. Turkarika raddijægje (sultana) læ skenkem sudnji ovta suorbmasa, mi maksa 75,000 kr. Æret dam guokta dinga læ son jagi čađa ožžom 80 suorbmasa, 319 mavsolaaš gedđiguim hervvijuvvum golleruosa, 1200 gollejukkamlitte j. n. v.

Pave Leo læ lakka čuođe jage boaris, mutto læ ain obba hævskalaš.

Kristianiaſt

asek 13,000 ruotalažak, 1500 danskalazak,

1200 tyskalažak 600 amerikanara ja 800 aera olgoædnamläžak. Oktibuok gavdnujek min oaiivvegavppugest 17,100 olgoædnamläža, guđek læk dokko sisasirddam.

Fiskarsidak.

Dam manjib aiggai læ ollo dakkujuvvum ožžudam varast bivddoværain fikarid erit vinaraikin ja hæjos kafevuovddembaikin. Juokkehaš, gutte væhašge læ joradam dai-na stuoreb fiskoværain, dietta, atte dobbe gavdnujek vaiko man slai olbmuk. Æi dokko čoaggan aive fiskarak, guđek abe baroi alde ælatusasek occek, mutto maitai dag-garak, guđek lobites gaskaomi bokte bivdek alsesæsek fiskarid lossadet fidnejuvvum ruđaid. Daid særvest namatep mi buok oudemust suollemes vine ja vuolavuovddid, Go maŋemusta legjim mon Breivuonast oinim mon ovta daina sakkotallamen, son devddi laddevina portvinbottalidi, ja diedos-ge vinevaibmeles olbmuk, go si oidne port-vinmärka bottal alde, de si jakke, atte gal dat læge fina portvin, ja si makse portvin hade, kr 2,00 bottalest.

Vinevuovddi maŋist mattep mi nama-tet hæjos kafevuovddemraigid daid nuft goččuduvvum restrašonaid, maina loe erinoamaš fabmo gæsset nuorra olb-muid lusasek. Ækked ja igaboddok vasituvvujek daina suddo fastes biejoin, garrodemin, koarttaspele-min, snoallamin ja juokkelagan joavddelas sagastallamin.

Okta daina rakkanusain, maid kristilaš rakisuotta min aige læ skappon dam varast atte goččalet gæsset fiskarid daina hæjos raigin erit, læ fiskarsida-rakkanus. Siskaldas mærra-olbmainišson Birgenest a-sati 2 fiskarsida Lofoti ja golvma Finmarkoi, namalassi Lofotast Henningsverri ja Stamsundi, Finmarkost Mehavni, Berleva-kai ja Vargaidi. Dak sidak stivrrijuvvujek ovta sardne-olbmast ja ovta diakonis-sast. Maidai Kabelvaagast læ okta stuora fiskarsida, dam læ friamišson særve asa-tam.

Fiskarsidak læk ravas gæčos bæive,

kl. 8 rajest idđedest gidda 9 ragjai ække-des. Ollo girjik ja bladék læk čoggjuvvum daldi sidaidi, nuft atte fiskarak, go i læt moerra-dalke, ožžok dokko mannat lokkat ja brævaid čallet sidaidasek. Buorre kafe, šokolade ja njalggalaibe dobbe læ oastet oažžomest. Kl. 5 gaskabæv' maŋŋil dollujuvvu rokkus, go fiskarak læk gadest. Sardne-olmai ja jos pappa læ baikest sardnedæba vurulagaid

Diakonissa, gutte juo læ oapätuvvum buccid aitardet, læ stuora vækken, fiskaridi, go si mange vigi ožžok nuftgo ouddamaer-ka diti buogosuorma daihe æralakkai vahagattet ječaidøsek.

Transvaalsoatte

ain bistta. I oro læme hallo Engelassolb-main ige boaringe hæittet dam varragolg-gatusa, mi juo nuft gukka læ bistam. Boarak læk dam maŋib aiggai ollo vuoi-metuvvam, ja mibe læ æra vuorddet duon uca olmušbitast dam engelas magode vuostai Duolle dalle lœk* alimage Boarak bittas vuoitattam. Boari soattevæka læi dimag de-cember manost 54,800 olbma; mutto dam 13ad marsast dam jage aei læm ſat go 26, 000. Soađest legje gačcam 8,000, fangan valddujuvvum 6,500 ja dam 14,000 aei die-đe, gosa ležžek ſaddam, gannetuvvu, atte si læk maccam sidaidasasek.

Muttom darolaš soatte-hærra, gutte dal læ Transvaalast čalla min ædnam avis-saidi ja muttala, atte son læ fidnam præsi-dent Krüger sagain. Præsidenta læ sagga vuorasmuvvam daina maŋib jadin, ja su čal-mek læk hui hæjo. Go dat darolaš soat-te-kaptæina sisu bodi ja muittali su æranes, čuožželi præsidenta bajas ja celki: »Maid galgap mi vaivvan boarak dakkat! Enge-landalažain læk 100,000 dabe ja 40,000 dobbe ja fast 30,000 dobbe, ja dal sadde-jek si 30,000 kaffarid min ala.«

Sallid

lœ gieskad valljid oidnujuvvum Akčovuo-nast.

Juokkehas

gutte »Nuorttanastai« čalla berre bigjat na-mas vuollai brevvi; olgusaddi fertte diettet, gaest bittak bottek. Muite, atte i oktage bitta valddujuvvu blađđai, jos čalli namma i addujuvvu diettevassi blađe olgusaddai.

Muite maidai, atte i mange slai pole-tikka oažžo saje Nuorttanastai.

Muite makset »Nuorttanaste.«

Ain læk ollok, guđek aei læk mannam jakkodaga oudast maksam »Nuorttanaste. Epetgo lifči nuft buorek, atte nuft jottelet go læ vejolaš saddešæidek dam kruvna.

»Nuorttanaste«

maŋŋani dam have væhaš, dam ašest go olgusadde læ jottam moadd mano Finmar-kost.

Finmarkobivddo.

Amtman telegrafere:

Čaccesullust 5ad mai.

Fiskejuvvum damragjai Finmarkost 4,381,1000, dam logost læ henggijuvvum 2,303,800. Vuovvas læ gartam 3639 far-pala. Medecinvuogjam læ dampejuvvum 825 farpala. Guolehadde læ 8 øra rajest 12 øra ragjai kilost, davalazat 10—11 øra Vuovashadde læ 9 øra rajest 14 øra ragjai littarest, davalazat 10 øra. Vadnasiid lokko læ 2565, guolleoaste-skipai 80.

Vidded »Nuorttanaste!«

Finmarkost gavdnujek ollo duhat Sab-melaža, guđek mattek lokkat, ja gæina maidai hallo læ lokkat, dauditi vidded blađe, vai si dam bottet dovddat.

„Nuorttanaste“ matta dinggujuvvut juokke poastarappe bokte ja maksa ovta kruvna jakkodagast.

Bladđe olgusboatta ovta gærde juok-ke manost.

»Nuorttanaste čalli, prentejægje ja olgusdo-i-matægje læ G. F. Lund Sigerfjord, Vesteraalen.